

Pol leta je za nami

IZREDNO UGODNI REZULTATI INDUSTRIJE V PRVEM POLLETJU — VSE PANOGE ZADOVOLJILE — POLLETNE OBVEZNOSTI IZPOLNJENE.

Pri gospodarski zbornici za celjski okraj so že obdelali podatke o gibanju gospodarstva za prvo polletje. Obdelani podatki dajejo izredno ugodno sliko in hkrati dokazujejo, da prizadevanja kolektivov za ravno-merno proizvodnjo skozi vse leto niso bila zaman. Če primerjamo le- to leto s prejšnjim, da so na primer industrijska podjetja lani dosegla 100 odstotno izpolnitev obveznosti v kumu- lativni šele meseca decembra, a jim je to letos uspelo že v prvem pol- letju in če pri tem upoštevamo še manj dejstvo, da je proizvodnja lani v drugem polletju v stalnem porastu, imamo prav gotovo trdno zagotovilo, da letos ne bo večjih te- tav glede izpolnjevanja planskih ob- veznosti.

Če si ogledamo raznolikost uspe- hov industrije po panogah in po fi- zičnem obsegu proizvodnje, ugotov- imo, da so najboljše uspehe dosegle panoge: usnjarska, kovinska, kemična in tekstilna. Vredno je tudi pove- dati, da so zlasti panoge, ki ustvar- jajo visoko vrednost proizvodnje, močno prekoračile svoje polletne ob- veznosti. Nekoliko zaostajajo le pro- izvodnja električne energije in meta- lurgija. Vendar je pri slednji po- trebno poudariti, da gre le za spre- membo strukture in da je tudi me- talurgija dosegla finančno zelo ugodne rezultate. Gre namreč za po- glav prilagajanja tržišču in osvajanju novih kvalitetnejših, a dražjih pro- izvodov.

Glede na finančne pokazatelje so letos v prvem polletju zabeležili naj- boljše rezultate rudniki, nadalje ke- mična in grafična industrija. Izredno lep uspeh je dosegla tudi panoga usnjarstva. Zlasti pohvalno pa je, da sta obe usnjarni v celjskem okraju zelo lepo končali prvo obdobje leta. Za povprečje pa je še posebno po- membno, da so tudi glede finančnega

uspeha poslovanja planske obvez- nosti izpolnile panoge, ki predstav- ljajo težišče industrije v celjskem okraju — Cinkarna, Emaljirka in podjetja lesne stroke, pa tekstilci. Le industrija nekovin je zabeležila ne- koliko slabše rezultate. Zaradi pre- cejšnjega izpada pa tudi papirna in-

dustrija, ki pa bo zlahka v drugem polletju, ko začne obratovati nov ve- liki papirni stroj, ki bo proizvodnjo podvojil, nadoknadila delne izgube in zastoj zaradi hude zime in po- manjkanja lesa v prvih mesecih leta. Vredno je tudi povedati, da je tudi lesna industrija, kljub hudim teža- vam zaradi zime v prvih mesecih že nadoknadila zastoj in izgube.

Zaradi izredno lepih uspehov in- dustrijskih podjetij v povprečju in pa predvsem zaradi ugotovitve, da letos dejansko ni velikih odstopanj, lahko zares z velikim optimizmom ocenjujemo letošnje industrijsko proizvodnjo, ker bodo podjetja prav gotovo presešla planske naloge.

M. I.

Pogled na izredno lepo urejeno osrednjo ulico Slovenskih Konjic

Nenavadna kolona avtomobilov na cesti

V treh dneh na začetku tega ted- na je bila v celjskem okraju na ce- stah nenavadna kolona avtomobilov. Trgovsko podjetje AVTO Celje je namreč pripravilo ogled raznih po- sebnih vrst avtomobilov. Prikazali so razne inštituce izvedb posameznih tipov vozil znanih Zastava, industri- je motornih vozil Novo mesto in TAM iz Maribora. Doslej je bila namreč pri posredovanju raznim podjetjem, tovarnam, ustanovam in podobno težava predvsem v tem, ker izdelujejo te tri naše tovarne motornih vozil zelo bogato izbiro raznih specialnih vozil, ki jih raz- zumljivo podjetje ni moglo imeti vselej na zalogi in jih je treba po- seben naročiti. Tako so bili kupci do- slej navezani le na prospekte, niso si pa mogli ogledati vozil. Da bi to vrzel izpolnili in zaradi vse večjega interesa za domača vozila, predvsem zaradi zelo olajšanih in ugodnih kre- ditnih pogojev, so pri celjskem tr- govskem podjetju za promet z motor- nimi vozili prikazali vse vrste spe- cialnih vozil in nove modele teh treh jugoslovanskih tovarn.

Zanimive so številke o posamez- nih tipih vozil iz naših tovarn. Tako izdeluje tovarna avtomobilov Crvena Zastava iz Kragujevca tri vrste oseb- nih avtomobilov, in sicer razen po- pularnega fiča, še njegove večje bra- te — model 1300 in 2300. Hkrati pa tudi še 21 raznih tipov poltovornih, tovornih in specialnih vozil. Med te- mi so tudi posebna sanitetna vozila, vozila za prevoz živil, kruha, mesa in podobno. Vsa specialna vozila so izdelana po predlogih ustreznih pod- jetij in so prilagojena potrebam. V teh dneh pa smo lahko videli v kolo- ni tudi nov model Zastavinega kom- bija, ki je zelo lepo izdelan in pri- meren tudi za prevoz ljudi.

Tovarna iz Novega mesta je pri- kazala svoje znane in na trgu zelo cenjene kombije v raznih inačicah. Značilnost vozil tovarne iz Novega mesta je dvotaktni motor. Kar dva- najst tipov iste znamke izdelujejo v Novem mestu, in sicer za vse po-

trebe — celo mrliske vozove.

Tudi mariborska tovarna motornih vozil je prikazala nekatere novitete, največ zanimanja pa je vsekakor ve- ljalo novemu tipu vozila TAM z no- silnostjo dve toni. Tudi dvotonsko tovorno vozilo mariborske tovarne ima motor na zračno hlajenje — po- dobno kot znani tovornjaki TAM 4500. Izdelujejo jih v petih inačicah, in sicer kot klasično tovorno vozilo, nadalje hladilno vozilo, vozove za pre- voz kruha, za prevoz raznega blaga in nazadnje tudi mali kombi bus z dvajsetimi sedeži.

V vseh krajih, ki so jih vozila obi- skala — bili so še v Posavju, v Tre- bovljah in okolici, na Koroškem in vsem našem okraju — so se predstavi- niki gospodarskih organizacij zani- mali za posamezne karakteristike vo- zil, istočasno pa so jih lahko preiz- kusili. Vsi so povedali, da je to iz- redno hvalevredna oblika prikaza vozil kupcem, ki na ta način dobe popolno sliko o kvaliteta posamez- nih vozil in lahko neprimerno bolje in lažje izberejo ustrezno vozilo za svoje posebne potrebe.

Seveda pa je tudi takrat bilo naj- več zanimanja za spremembe v kre- ditnem sistemu. Največja posebnost in ugodnost je seveda zmanjšanje potrebne deleža gospodarskih or- ganizacij in povečanja kreditne vsote pri nakupu raznih motornih vozil. Medtem, ko je še pred časom veljalo določilo, da morajo podjetja pri nakupu motornih vozil prispevati vsaj 50 odstotkov sredstev, je sedaj ta udeležba zmanjšana na 30 odstot- kov. Istočasno pa imajo podjetja tu- di ugodnost, da prvo leto ne odpla- čujejo anuitet za najeti kredit, tako da v bistvu lastna udeležba predstav- lja tudi posebno obliko kreditiranja.

Zvedeli smo tudi, da so v teh kra- jih, ki so jih ta prva »informativna« kolona avtomobilov obiskala, pred- stavniki raznih podjetij želeli, da bi celjsko podjetje večkrat priredilo podobne ogleds s prikazi lastnosti posameznih vozil.

m.

Zanimiv predlog Veležitarja

V zadnjem času so pri celj- skem »Veležitarju« v prizade- vanju, da bi izboljšali preskr- bo s kruhom v Celju, sprožili zanimiv predlog. Gre za zemlji- ce. Znano je namreč, da so zemlji- ce dobre in okusne, če so sveže. To pa seveda v sedanjih pogojih ni možno doseči. Če bi hoteli posredovati Celjanom stalno sveže zemljice, bi morali eno izmed pekarn v Celju na- meniti izključno za te namene, ki bi nenehno pekla. Tako bi dosegli, da bi prodajalne kru- ha v Celju in gostinski obrati dobivali vsake štiri ure sveže zemljice.

Razumljivo je, da bi ob tem bilo potrebno vse neprodane zemljice pobrati iz prodaje in jih predelati v krušne drobtine. Istočasno pa je tudi jasno, da

bi zaradi tega nastal del rizika. Zaradi posebne peke zemljic in zaradi delnih izgub pri nepro- danih zemljicah, bi bila cena svežim zemljicam nekoliko viš- ja. Sodiijo, da bi podražitev bi- la največ za dva dinarja.

Ko so o tem razpravljali, pa so še posebej poudarili, da je prvi pogoj pri tem, da bi brez- pogojno vse stare zemljice mo- rali vzeti iz prodaje.

Torej gre vsekakor za zelo zanimiv predlog. Vendar so člani kolektiva podjetja »Vele- žitar« menili, da bi bilo prav, če bi o tem povedali svoje mne- nje tudi potrošniki. Kajti ob- staja več variant in možnosti, ki pa so seveda odvisne od želja potrošnikov.

—E

Mesa je - mesa ni?

Poznavalci razmer v naši živinore- ji so že v zimskem času opozorili, da bo potrebno zaradi upadanja stala- zne živine odrediti zaporo klanja telet, ki so sposobna za nadaljnjo rejo. Po- manjkanje krme je namreč povzro- čilo obubožanje osnovne črede, kar bi lahko imelo hude posledice in motnje v preskrbi prebivalcev.

Mnenje o potrebi zapore klanja sposobnih telet so podprla tudi me- sarska podjetja, čeravno so zaradi tega zašla v težave. Vendar so ra- zumeli, da je rešitev možno poiskati le s takim ukrepom. Ko smo se o tem problemu zanimali pri celjskem pod- jetju »Mesnine«, so nam povedali, da je v celjskem okraju sprčo ob- jektivnih pogojev zapora izredno hu- da. In sicer zavoljo tega, ker so kme- tijski kombinati in kmetijske zadru- ge izredno zainteresirani, da pove- čajo stalaž živine in pospešijo žvi- norejo na sploh.

Razumljivo je, da zaradi tega mla- de živine za potrebe preskrbe mesta in velikih odjemalcev ni dovolj. Ta- ko stanje bi pa bilo prav v času naj- večje turistične sezone nevdržno in prav tako je potrebno preskrbeti te- lečje meso za bolnišnice in okreva- lišča, kjer je teletina potrebna za dietno hrano. Zaradi tega se je celj- sko oskrbovalno podjetje moralo na- vezati tudi na nakup telet v ostalih krajih države. Pri tem pa je vsekakor razumljivo, da nastajajo večji stroški. Povedali pa so nam tudi, da je zaradi zmanjšane ponudbe prišlo do zviševanja odkupnih cen teletom.

Ker v Celju obstajajo še stare ce- ne izpred težavnega obdobja, izgub- lja celjsko oskrbovalno podjetje kar okoli 40 do 60 dinarjev pri kilogra- mu. Sodiijo, da bodo zaradi tega sku- paj utrpeli za okoli 4 do 5 milijonov dinarjev izgube. Povedali so nam tudi, da je pač nujno potrebno po- iskati ekvivalentno povišanje malo- prodajnih cen, kajti gotovo je, da podjetje ne bo moglo v nedogled poslovati z planirano izgubo pri posre- dovanju telečjega mesa potrošnikom. Zaradi tega bodo pripravili temeljito analizo te izgube in predlagali občin- skemu svetu za blagovni promet ustrezno in nujno zvišanje cen teleč- jemu mesu.

—m.

Istočasno pa smo zvedeli, da na tr- gu ne primanjkuje goved, da pa je hkrati velika ponudba svinj. Tako je po času, ko je primanjkovalo v celjskih mesnicah slanina, nastopil čas, ko je slanina dovolj, in sicer ob

zelo veliki izbiri. Ob tem času je za- čelo podjetje »Mesnine« tudi ustvar- jati zaloge slanine, tako da bo v na- slednjem obdobju tudi tega potroš- nega blaga dovolj.

— m.

KONUS na prvem mestu

IZREDNO LEPI USPEHI GOSPODARSKIH ORGANIZACIJ IZ CELJ- SKEGA OKRAJA PRI POVEČEVANJU MEDNARODNE MENJAVE — STIRJE NOVI IZVOZNIKI — PLANSKE OBVEZNOSTI IZPOLNJENE — ZIMA JE BILA ZAVORA, KI JE SKODOVALA, NI PA MOGLA ONEMOGOČITI USPEHA PRIZADEVANJ ČLANOV POSAMEZNIH KOLEKTIVOV.

Vsekakor so analize poslovanja in gospodarjenja z vsemi inačicami zla- sti ob polletju izredno pomembne. Saj nam dajo osnovo za potrebne ukrepe v primerih, ko ti lahko ko- ristijo. Zlasti zanimiva pa je letos še analiza o prizadevanju in uspehih gospodarskih organizacij, da doseže- jo stopnjo izvoza in nekaterih manj- ših podjetij, da se prvič vključijo v izvoz.

Ceravno je za celjski okraj značilno razmeroma zelo veliko število pod- jetij, ki svoje proizvode izvažajo, in med temi tudi veliko takih, ki so sposobna sprčo kvalitetnih proizvo- dov le-te plasirati tudi na zahodna tržišča, je vsekakor osnova uspeha v okrajnem merilu rezultat prizade- vanj petih največjih izvoznikov — Cinkarne, Tovarne papirja, usnjarn, lesnih kombinatov in Hmežada. Naj- povelje, da je zlasti usnjarski kom- binat Konus iz Slovenskih Konjic dosegel na tem področju izredne re- zultate, saj so planske obveznosti presegli kar za 127,9 odstotkov (iz- voz so realizirali z 227,9 odstotki). Prav tako lepe uspehe pa je dosegla tudi Cinkarna in lesnoindustrijski kombinat »Savinja«. Značilna in predvsem spodbudna pa je ugotovi- tev, da dinamika izvoza nenehno ra- ste, kar je še zlasti značilno za lesno- industrijska podjetja. Zaradi tega kljub dobrim spehom v prvem pol-

letju (planske obveznosti so prese- žene) lahko v drugem polletju pri- čakujemo še večje uspehe.

Toda tudi drugi izvozniki, ki sicer na tem področju po obsegu izvoza ne sodijo med velike, niso zaostali. Zla- sti velja to za tekstilno in kovinsko industrijo. Med tekstilci so najugod- nejše rezultate dosegli v Juteksu. Preboldu in tovarni perila Toker. Med kovinarji pa so bili najboljši Zrečani in Alpos iz Sentjurja.

Ceravno letos ne moremo govoriti o kakem večjem zastoju izvoza, pa le moremo omeniti, da so podjetja Steklarna iz Rogaske Slatine, Gore- nje iz Velenja in Garant iz Polzele v delnem zaostanku.

Posebno pohvalo pa vsekakor za- služijo tudi podjetja Volna iz Laš- kega, celjska Zlatarna, tovarna ko- vanega orodja iz Vitanja in Žična iz Celja, saj so se kljub težavnim po- gojem uspele uveljaviti na tujem tr- žišču. Za izvoz pa se pripravljajo še tri nova podjetja — Pivovarna v Laškem, tovarna volnenih izdelkov v Skofji vasi in Komet iz Zreč. Tako lahko z gotovostjo rečemo, da se bo letos v izvoz vključilo še sedem no- vih podjetij, kar je za celjski okraj prav gotovo izredno lep uspeh.

— mi.

Kadrovski problemi gostinstva

Razen stalnih nalog našega gospo- darstva sta v zadnjem času v ospred- ju tudi dve posebni nalogi, ki sta prav za območje celjskega okraja po- pomenu enako važni. In sicer gre za zahtevo po intenzivnem delu pri po- večevanju izvoza in za hitrejši raz- voj turizma.

Posebna analiza, ki jo je izdelala okrajna gostinska zbornica, je nam- reč pokazala, da je od 1400 zaposle- nih v gostinstvu brez ustrezne izo- brazbe kar 59 odstotkov. To stanje pa se ne sklada z dosedanjim delom centra za izobraževanje gostinskih delavcev, ki je v preteklih letih izo- braževal in v raznih tečajih prekva- lifical nad tisoč gostinskih delav- cev. Ugotovili so namreč, da so bile te prekvalifikacije bolj formalnega značaja in da so gostinstvu bolj škodoval kot koristile.

Zanimiva je tudi ugotovitev, da izredno veliko gostinskih delavcev, ki so se redno šolali, niso ostali v svoji stroki. Vzrokov je seveda več, ki pa vsi izvirajo iz težavnih pogo- jev dela v gostinstvu in doslej zelo nizkih in neurejenih osebnih dohod- kov gostinskih delavcev. Če pri tem upoštevamo, da bi gostinska šola v

sedanjem obsegu lahko dajala gos- tinstvu le po kakih 50 usposobljenih gostincev letno, bi trajalo vsaj deset let, da bi zadostili sedanjim potre- bam po usposobljenih kadrih v tej panogi gospodarstva.

Zanimivo je tudi, da je bilo šol- anje kadrov za potrebe gostinstva v celjskem okraju dvotirno, in sicer v gostinski šoli v Celju in v gospo- dinjski šoli v Sentjurju. Analiza dela posameznih šol je pokazala, da je boljši sistem šolanja na šentjurski šoli, čeravno je nekoliko dražji. Pri tej analizi in pri izdelavi predloga za enotni sistem šolanja je gospodar- ska zbornica postavila v ospredje predvsem zahtevo, da mora biti pro- gram šolanja enoten. Skladno s tem so izdelali tudi dve varianti enotne- ga sistema šolanja, ki pa obe imata vse tri elemente izobraževanja — teorijo ter učno in delovno prakso. Zaradi tega bi kazalo obe šoli zdru- žiti, ki bi izobraževala učence za enoten poklic natakarja in kuharja za potrebe gostinstva. Vsekakor gre za koristen predlog, o katerem bodo razpravljale še občinske skupščine.

—m.